

Pirkimo politika

Vaisiai, daržovės, gėlės ir augalai

„Lidl Lietuva“ • Versija 18.09.2026

Turinys

Mūsų atsakomybė dėl vaisių, daržovių, gėlių ir augalų	2
Informacija apie žaliavų auginimą ir gavybą	5
Mūsų įsipareigojimas atsakingai elgtis su vaisiais, daržovėmis, gėlėmis ir augalais	8
Terminų žodynas	23
Šaltiniai ir nuorodos	28

Mūsų atsakomybė dėl **vaisių, daržovių, gėlių ir augalų**

Mūsų pažadas dėl šviežumo, kokybės ir tvarumo

Vaisiai ir daržovės yra viena iš svarbiausių „Lidl“ prekių asortimento dalių. Kiekvieną dieną siekiame vykdyti savo pažadą - užtikrinti šviežią, geriausios kokybės ir žemos kainos asortimentą.. Šis paprastas, bet ambicingas principas suteikia nepajudinamą pagrindą mūsų vertybėms ir tapatybei kaip maisto prekių mažmenininkui, prekiaujančiam visais šviežiais, kasdien vartojamais vaisiais ir daržovėmis.

Švieži vaisiai ir daržovės yra viena svarbiausių kiekvieno maisto prekių mažmenininko veiklos sričių, kurioje maisto saugai teikiamas aukščiausias prioritetas. Prekybos tinklas užtikrina savo klientams kokybės ir šviežumo standartus, kurių laikymąsi patvirtina daugybė tarptautinių apdovanojimų už šviežumą ir tvarumą.

Šie įvertinimai ne tik liudija apie įmonės pastangas, bet ir skatina toliau plėtoti veiklą kartu su tiekėjais bei partneriais. Taip pat jie motyvuoja ir ateityje aktyviai spręsti socialines bei aplinkosaugos problemas.

Siekiant pereiti prie [> Planetai ir sveikatai palankios mitybos \(Planetary Health Diet \(PHD\)\)](#), kuri yra mokslinis pasaulinių mitybos pokyčių pagrindas, siekiama užtikrinti sveikesnę ir tvaresnę mitybą visiems Žemės gyventojams.¹ Atsižvelgiant į tai, augalinės kilmės maisto produktų vartojimas tampa vis svarbesnis tvarumo požiūriu. Kertiniai aspektai siekiant PHD tikslų yra didinti viso grūdo produktų dalį, vartoti daugiau augalinės kilmės baltymų ir didinti vaisių bei daržovių dalį žmonių mityboje.

¹ „Eatforum“: „EAT-LANCET“ maisto, planetos ir sveikatos komisija, 2024 m.

Mūsų atsakomybė dėl vaisių, daržovių, gėlių ir augalų

Tvarus verslas yra vienas iš pagrindinių „Lidl“ strateginių tikslų, kuriuo siekiama užtikrinti sėkmingą įmonės ateitį. Prekybos tinklas priima atsakomybę visose srityse, kuriose jo veikla daro poveikį žmonėms ir aplinkai. Atsakinga veikla yra laikoma būdu kasdien įgyvendinti kokybės pažadą klientams ir kartu kurti tvarią verslo ateitį.

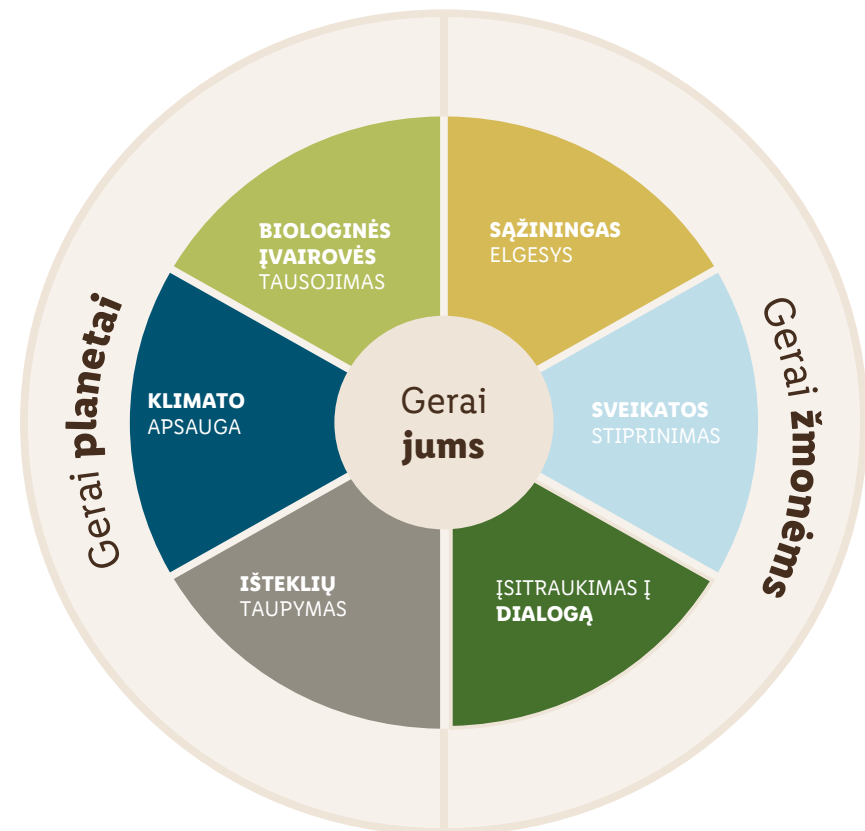
Atsižvelgiant į tai, buvo sukurta įmonės socialinės atsakomybės (ISA) strategija, kurioje aiškiai nurodoma, kaip yra vykdomas įsipareigojimas elgtis atsakingai. Visapusiškas įmonės tvarumo supratimas apima šešias pagrindines strategines sritis: „biologinės įvairovės tausojimas“, „klimato apsauga“, „išteklių tausojimas“, „sąžiningas elgesys“, „sveikatos stiprinimas“ ir „įsitraukimas į dialogą“. Šiomis sritimis apibrėžiama, kaip įmonė supranta ir įgyvendina savo atsakomybę aplinkai, visuomenei ir klientams.

Mūsų atsakomybė dėl vaisių, daržovių, gėlių ir augalų

Šviežias ir sveikas maistas yra mūsų asortimento pagrindas. Todėl siekiame sukurti socialiai ir aplinkosaugos požiūriu atsakingas mūsų produktų žaliavų tiekimo grandines. „Lidl“ supranta šią atsakomybę, nes, kaip maisto produktų mažmenininkas, galime daryti didelę įtaką tam, kaip gaminamas ir auginamas mūsų parduodamas maistas ir su maistu susiję produktai.

Tokiu būdu prisidedame prie šių strateginių temų – „išteklių tausojimas“, „klimato apsauga“, „pagarba biologinei įvairovei“, „sąžiningas elgesys“, „sveikatos stiprinimas“ ir „įsitraukimas į dialogą“.

Mūsų tarptautinė tvarumo strategija „Lidl“

Informacija apie žaliavų auginimą ir gavybą

Vaisių, daržovių, gėlių ir augalų auginimo pagrindai

Vaisių, daržovių, gėlių ir augalų auginimas turi daugialypį poveikį žmonėms ir aplinkai. Europoje gėlės ir augalai dažniausiai atkeliauja iš Nyderlandų ir Italijos. Už Europos ribų su pusiauju besiribojančios šalys, tokios kaip Kenija, Kolumbija, Etiopija ar Ekvadoras, yra tarp pagrindinių auginančių šalių.

Europoje dauguma vaisių ir daržovių atkeliauja iš Ispanijos, Italijos, Prancūzijos, Lenkijos ir Nyderlandų. Už Europos ribų vienos pagrindinių auginančių šalių yra Kosta Rika, Pietų Afrika, Kolumbija ir Marokas.

Pernelyg didelis / netinkamas **augalų apsaugos priemonių ir trąšų naudojimas** kelia pavojų darbuotojų sveikatai ir aplinkai.²

Miškų kirtimas ir monokultūros taip pat kelia grėsmę biologinei įvairovei.³

Auginant ir transportuojant išmetami teršalai turi neigiamą poveikį klimatui.

Iki **30%**

išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų priskiriama žemės ūkiui – didžioji to dalis yra susijusi su žaliavų gamyba.⁴

Vanduo yra ribotas ir vienas iš svarbiausių išteklių žmonėms ir aplinkai.

70%

pasaulyje suvartojamo vandens tenka žemės ūkiui.⁵

² Federalinė aplinkos agentūra: Augalų apsaugos priemonės, 2024 m.

³ Wagner, D. L.; Grames, E. M.; Forister, M. L.; Berenbaum, M. R. & Stopak, D.: Insect decline in the Anthropocene: Mirtis tūkstančiu kirčių, 2021 m.

⁴ Mūsų pasaulio duomenys: Kiek pasaulio šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetama dėl maisto? 2021 m.

⁵ WWF: Vandens suvartojimas ir vandens trūkumas, 2021 m.

Mūsu īsipareigojimas

Mūsų įsipareigojimas atsakingai elgtis su vaisiais, daržovėmis, gėlėmis ir augalais

Įmonės deramo patikrinimo (angl. due diligence) taikymas praktikoje

Laikomasi nuostatos, kad ilgalaikę sėkmę gali užtikrinti tik darnus vystymasis. Įmonės šūkis „Geresni kartu“ apima atsakingą ir į ateitį orientuotą požiūrį visose veiklos srityse. Judėdama link aplinkai draugiško ir socialiai atsakingo verslo modelio, „Lidl“ ypatingą dėmesį skiria savo įmonės deramo patikrinimo (angl. corporate due diligence) principų suvokimui ir sklaidai.

Taikydama visapusišką, įmonės mastu veikiančią strategiją, „Lidl“ gali užtikrinti atitiktį tiek savo socialinės atsakomybės gairėms, tiek teisės aktų reikalavimams. Šiam tikslui yra sukurtas išsamus valdymo modelis, skirtas deramo patikrinimo procesams visose strateginėse socialinės atsakomybės srityse, įskaitant darbą su vaisiais, daržovėmis, gėlėmis ir augalais: [> Įmonės socialinė atsakomybė už žmogaus teises ir aplinkos apsaugą pirkimų srityje.](#)

„Lidl“ žaliavų strategija

Vienas pagrindinių „Lidl“ tvarumo strategijos elementų pirkimų srityje – užtikrinti, kad žaliavų, tokių kaip vaisiai, daržovės, gėlės ir augalai, tiekimo grandinės būtų valdomos atsakingai socialiniu ir aplinkosauginiu požiūriu.

Dėl šios priežasties įmonė yra įsipareigojusi kiek įmanoma mažinti neigiamą šių produktų socialinį ir aplinkosauginį pėdsaką visuose etapuose: nuo auginimo, derliaus nuėmimo ir apdorojimo iki transportavimo į parduotuves.

Siekiant užtikrinti struktūrišką ir kryptingą veiklą, „Lidl“ parengė išsamią žaliavų strategiją, grindžiamą paveikslėlyje pateiktais keturiais pagrindiniais principais. Šios strategijos įgyvendinimas leis sistemingai siekti mūsų žaliavų tikslų.

Skatiname atsakingą vaisių ir daržovių, taip pat gėlių ir augalų auginimą

1 Pasekmių supratimas

Mes identifikuojame rizikas savo tiekimo grandinėse ir kuriame skaidrumą.

2 Standartų nustatymas

Siekiame, kad mūsų tiekėjai ir produktai būtų sertifikuoti pagal pripažintus standartus.

3 Alternatyvų skatinimas

Skatiname tvaresnį ūkininkavimą naudojant atsakingus produktus.

4 Pokyčių skatinimas

Dalyvaujame įvairių suinteresuotų šalių iniciatyvose ir projektuose.

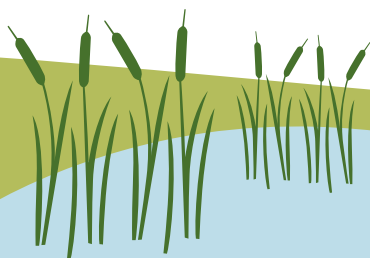
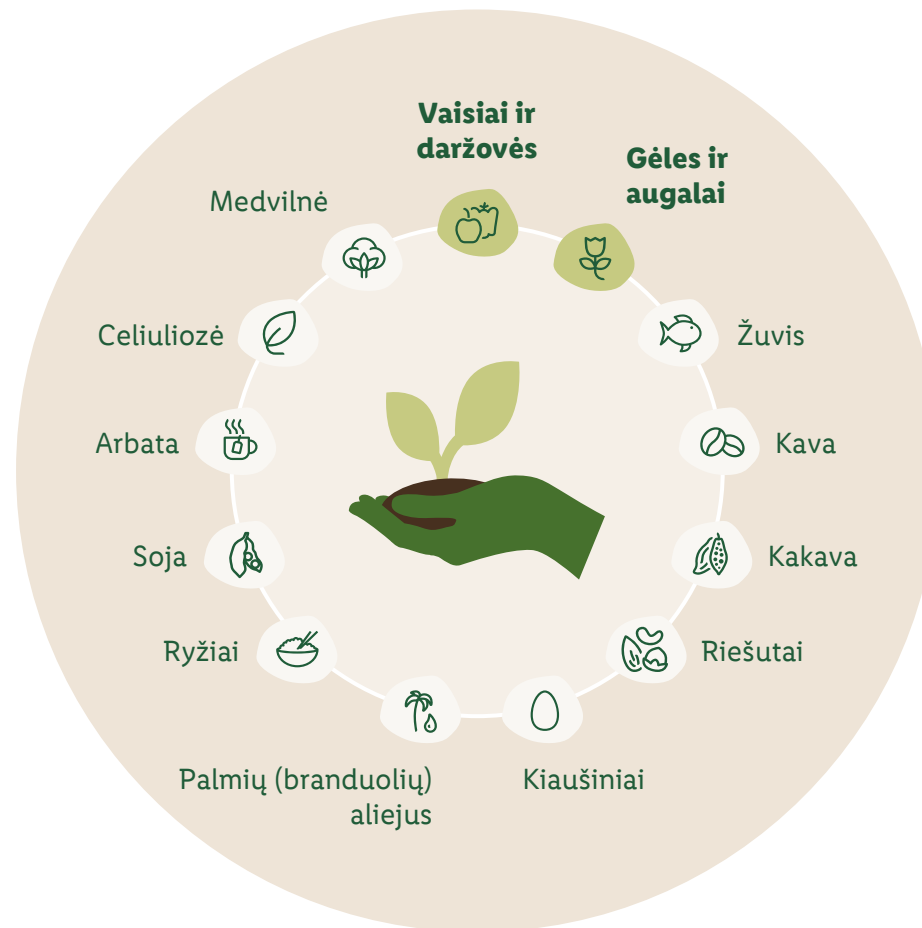
Kaip elgiamės su kritinės svarbos žaliavomis

Daugiausia dėmesio skiriame vadinamosioms kritinės svarbos žaliavoms. Tai yra sisteminės rizikos analizės, kurią atlikome kartu su ekspertais, rezultatas. Remiantis šia analize, jos ne tik daro didžiausią poveikį žmonėms ir aplinkai, bet taip pat turi didelę reikšmę mūsų asortimente.

„Lidl“ strategija vaisiams, daržovėms, gėlėms ir augalams

„Lidl“ įsitikinimu, tvaresnis vaisių, daržovių, gėlių ir augalų auginimas – tai ne ateities iššūkis, o neatidėliotina dabarties užduotis. Todėl užsibrėžėme tikslą atsakingai valdyti išteklius visoje vertės grandinėje. Tai nėra tik pažadas – tai veiksmai, kurių imamės jau šiandien.

Išsamią informaciją kokių veiksmų imamės dirbdami su rizikingomis žaliavomis rasite kituose šios pirkimų politikos poskyriuose, taip pat kitose mūsų pirkimo politikose: dėl tvaresnių žaliavų, dėl miškų naikinimo ir konversijos tiekimo grandinėje ir kitose.

Rizikos analizės padeda geriau suprasti mūsų daromą poveikį

Pirmasis žingsnis kuriant veiksmingą strategiją – išsamiai išanalizuoti savo veiklos poveikį, įvertinti susijusias rizikas bei galimybes ir, remiantis tuo, nustatyti svarbiausias veiklos kryptis.

Maisto saugos rizikos analizė

Maisto saugai užtikrinti „Lidl“ taiko rizikos vertinimu pagrįstą kontrolės sistemą, pagal kurią reguliariai atliekami cheminiai analitiniai tyrimai išorinėse, nepriklausomose laboratorijose. Kasmet atliekame daugiau nei 20 000 tokių tyrimų, todėl visada turime naujausią informaciją apie galimus veikliųjų medžiagų likučius vaisiuose, daržovėse, gėlėse ir augaluose. Tokiu būdu mūsų tyrimai ne tik užtikrina produktų saugą, bet ir atveria galimybes mažinti pesticidų bei trąšų naudojimą.

Rizikos analizė, turinti poveikį žmonėms ir aplinkai

Mūsų rizikos valdymo pagrindas – nuolatinė ir išsami tiekimo grandinių analizė, kurios metu sistemingai vertiname galimas aplinkosaugos ir žmogaus teisių problemas. Remdamiesi konkrečiais duomenimis, nustatome tiek atskiro produkto sukeliamą poveikį, tiek platesnes rizikas, ypatingą dėmesį skirdami grėsmėms biologinei įvairovei ir vandens ištekliams žaliavų kilmės šalyse.

Šiuo tikslu, be kitų įrankių, naudojame Pasaulio gamtos fondo (WWF) biologinės įvairovės rizikos filtrą ir Pasaulio gamtos fondo (WWF) vandens rizikos filtrą.⁶ Vertinant riziką žmogaus teisių srityje, į analizę įtraukiama atitinkama žaliava, vyraujančios gamybos sąlygos, sezoninis darbas ir kita susijusi rizika. Remiantis šiais aspektais, nustatomas mūsų rizikos vertinimas žmonėms ir aplinkai.

Poveikio žmogaus teisėms vertinimas

Be to, „Lidl“ atlieka [> Poveikio žmogaus teisėms vertinimus \(human rights impact assessments, HRIA\)](#), atrinktoms žaliavoms, kurie atliekami pagal tarptautiniu mastu pripažintus standartus. Sudėtingos atskirų žaliavų tiekimo grandinės nagrinėjamos atliekant išsamius rizikos vertinimus. Mūsų HRIA remiasi sistemingu procesu, skirtu nustatyti, prioritetizuoti ir nagrinėti mūsų verslo veiklos poveikį žmogaus teisių klausimais. Tai mums suteikia informacijos apie faktinį mūsų veiklos poveikį įvairiuose analizuojamos tiekimo grandinės etapuose ir leidžia nustatyti galimas prevencines priemones.

Remdamiesi **pirmuoju mūsų žaliavų strategijos principu** nustatome riziką savo tiekimo grandinėse ir užtikriname skaidrumą.

⁶ WWF rizikos filtras: Įvadas į priemones, 2025 m.

Rezultatai

Suprasdami, kad cheminiai tyrimai, rizikos analizės ir Poveikio žmogaus teisėms vertinimai (HRIA) yra glaudžiai susiję, jų bendrus rezultatus naudojame kaip pagrindą nustatant tikslus ir mažinant riziką žmogaus teisių, aplinkos apsaugos bei maisto saugos srityse.

Vaisių, daržovių, gėlių ir augalų produktų srityje nustatėme didelę riziką, susijusią su vandens vartojimu ir tarša, ypač žemės ūkio produktų gamyboje. Netinkamas pesticidų ir trąšų naudojimas taip pat gali kelti pavojų darbuotojų sveikatai plantacijose. Be to, prastos darbo sąlygos, nepakankamas atlyginimas ir priverstinis migrantų darbuotojų darbas didina žmogaus teisių pažeidimų riziką. Žemės ūkio produktų gamyba taip pat daro įtaką biologinei įvairovei, naikindama rūšių turtingas ekosistemas ir keldama pavojų apdulkinantiems vabzdžiams dėl netinkamo pesticidų naudojimo.

Aplinkosaugos ir socialinių standartų nustatymas taikant sertifikavimą

Vykdydami vaisių, daržovių, gėlių ir augalų pirkimus, vadovaujamės visuotinai pripažintais aplinkosaugos ir socialinės atsakomybės standartais. Partnerystė su sertifikuotais tiekėjais ir sertifikavimo institucijomis yra esminis įrankis, padedantis valdyti socialines bei aplinkosaugos rizikas visoje tiekimo grandinėje.

Įgyvendindami savo valdymo požiūrį į įmonės deramą patikrinimą [„Įmonės socialinė atsakomybė už žmogaus teises ir aplinkos apsaugą pirkimų srityje“](#), kuriame privalomas įmonės mastu taikomas socialinės atsakomybės gairės tiek mūsų Pirkimų skyriui, tiek verslo partneriams.

Remdamiesi **antruoju strategijos principu** mes reikalaujame, kad mūsų tiekėjai ir produktai būtų sertifikuoti pagal pripažintus standartus.

Šios gairės taip pat apima mūsų tarptautinius žaliavų tikslus. Juose apibrėžiami aiškūs ĮSA reikalavimai, susiję su kritinių žaliavų pirkimu, ir nurodomas konkretus įgyvendinimo laikotarpis.

Reikalavimus verslo partneriams reglamentuojame savo [> Elgesio kodekse](#), kuriame aprašomi pagrindiniai bendradarbiavimo principai. Mūsų reikalavimai dėl tvaresnių žaliavų reglamentuojami [> Tvarių pirkimų politikoje \(Sustainable Purchasing Policy - SPP\)](#). Joje numatytas sertifikatų naudojimas pagal nurodomus standartus ir socialiai bei aplinkai palankesnės žaliavų auginimo praktikos.

Sertifikavimo metu gamintojai turi galimybę dalyvauti mokymuose ir seminaruose, kuriuose mokoma, kaip sumažinti poveikį aplinkai, tinkamai naudoti augalų apsaugos priemones ar išsaugoti saugotinas buveines. Be to, sertifikavimas suteikia darbuotojams galimybę naudotis veiksmingais skundų nagrinėjimo mechanizmais. [> Politika dėl žmogaus teisių tiekimo grandinėje](#)

Laikydami toliau išvardytų tarptautiniu mastu pripažintų [> standartų](#), siekiame ilgalaikių pokyčių. „Lidl“ reikalauja, kad visi tiekimo grandinės dalyviai būtų sertifikuoti pagal **IFS, BRC arba lygiaverčius standartus**.

Be to, vaisių, daržovių, gėlių ir augalų sektoriuje reikalingi šie sertifikatai:

Bendrieji
GLOBALG.A.P. IFA

Socialiniai
GLOBALG.A.P. GRASP arba lygiaverčiai

Vandens (didelės rizikos šalyse)⁷
GLOBALG.A.P. SPRING arba lygiaverčiai

Vaisių, daržovių, gėlių ir augalų auginimo sektoriuje vandens išteklių valdymas kelia ypatingą susirūpinimą. Su vandens vartojimu ir tarša susijusios rizikos daro didelę įtaką šiai sričiai. Todėl, be tiekėjų

sertifikavimo, aktyviai dalyvaujame kolektyvinių veiksmų iniciatyvose, skirtose spręsti vandens problemas globaliuose rizikos taškuose. Tai leidžia mums prisidėti prie teigiamų pokyčių ne tik atskirų ūkių, bet ir platesniu mastu.

Siekdama apsaugoti gėlo vandens išteklius ir užtikrinti atsakingą jų naudojimą visoje tiekimo grandinėje, „Lidl“ parengė išsamią gėlo vandens strategiją, kuri įgyvendinama pasitelkiant tikslines priemones. Išsami informacija apie „Lidl“ gėlo vandens strategiją, taip pat su vaisių, daržovių, gėlių ir augalų sektoriumi susiję standartai, tikslai bei projektai yra pateikiami čia [> Pirkimų politikoje dėl vandens](#).

⁷ Ispanija, Italija, Graikija, Portugalija, Egiptas, Marokas, Izraelis, Čilė, Pietų Afrika (nustatyta naudojant WWF vandens rizikos filtrą)

Taip pat reikalaujame papildomų rizikos vertinimu pagrįstų sertifikatų ir pripažįstame šiuos [> sertifikuojančių organizacijų ženklus](#) ir standartus:

Gėlėms ir augalams
„Fairtrade“

Vaisiams ir daržovėms
ES ekologinis ženklas

Tropinių kraštų vaisiams
ES ekologinis ženklas, „Fairtrade“, „Rainforest Alliance“, „Certified Sustainably Grown“ (SCS), Pietų Afrikos tvarumo iniciatyva (SIZA)

Vaisiai, daržovės, gėlės ir augalai yra vienos iš mūsų svarbiausių žaliavų. Visų atitinkamų reikalavimų apžvalga pateikta mūsų [> Žaliavų pirkimo politikoje](#). Žaliavų pirkimo politikos priede esančioje lentelėje „Mūsų žaliavų tikslai“ pateikiama glausta visų vaisių, daržovių, gėlių ir augalų produktų srities standartų ir pripažįstamų sertifikuojančių organizacijų ženklų apžvalga.

Taikomas **sezoninių ir regioninių (vietos produkcijos)** pirkimų principas taip pat prisideda prie transportavimo maršrutų trumpinimo, gamtos išteklių tausojimo ir vietos ūkių darbuotojų darbo sąlygų skaidrumo didinimo.

Tvaresnio vaisių, daržovių, gėlių ir augalų auginimo ir transportavimo skatinimas

„Lidl“ pesticidų mažinimo programa

Atsakingas pesticidų valdymas yra neatsiejamas nuo gilaus jų naudojimo poveikio supratimo. Būtent todėl „Lidl“ inicijuoja ir palaiko nuolatinį dialogą bei glaudų bendradarbiavimą su visais tiekimo grandinės dalyviais, siekdama skatinti žinių mainus ir geriausių praktikų taikymą.

Bėgant metams, kartu su savo gamintojais ir tiekėjais parengėme ir priėmėme tikslinį susitarimą. Šiame susitarime numatytas pesticidų naudojimo mažinimas. Siekiant bendro tikslo, buvo pradėta įgyvendinti „Lidl“ pesticidų mažinimo programa. Ją sudaro konkretūs „Lidl“ reikalavimai dėl veikliųjų medžiagų likučių, susiję su vadinamaisiais strateginiais veikliųjų medžiagų sąrašais, kuriuose yra nurodytos kritinės veikliosios medžiagos, kurių naudojimas turi būti palaipsniui nutrauktas. Mūsų reikalavimai pranoksta teisės aktais nustatytus reikalavimus ir ribinių verčių dydžius ir yra prevencinė priemonė, užtikrinanti saugius ir aplinkai draugiškesniu būdu auginamus produktus.

Sudarant strateginius veikliųjų medžiagų sąrašus, kurie nuolat atnaujinami, buvo taikomas rizika pagrįstas požiūris. Rizikos parametrai apima vartotojų apsaugos, aplinkos apsaugos ir rūšių apsaugos sritis. „Lidl“ teikia didelę reikšmę vartotojų ir rūšių apsaugai, o vabzdžių apsauga yra ypač svarbi šio visapusiško požiūrio dalis.

Pagal **trečiąją strategijos principą** skatiname tvaresnį auginimą, naudojant atsakingai pagamintus produktus.

Dėl šios priežasties mūsų vidaus ekspertai, tirdami gamyboje naudojamus pesticidus, taip pat atsižvelgia į galimą neigiamą poveikį biologinei įvairovei.

Remiantis įvairių sričių rizikos parametrais, tam tikros veikliosios medžiagos buvo identifikuotos kaip potencialiai keistinos. Kartu su savo augintojais dirbame visame pasaulyje, kad atsisakytume šių veikliųjų medžiagų arba esant galimybei jas pakeistume kitomis. Konceptiją įgyvendiname sistemingai ir bendradarbiaudami su savo tiekėjais ir gamintojais.

Be mūsų gamintojų, mes taip pat bendradarbiaujame su įvairių sričių ekspertais. Atsiliepimai apie strateginio veikliųjų medžiagų sąrašo įgyvendinimą ir nauji techniniai duomenys bus nuolat peržiūrimi ir prireikus mūsų ekspertų grupės koreguojami.

Mes nuolat perduodame savo žinias apie augalų apsaugos priemones kitoms produktų sritims. Visiems „Lidl“ produktų asortimento maisto produktams taikomos konkrečios „Lidl“ nustatytos vertės. Vaisiams, daržovėms, gėlėms ir augalams šios vertės nustatomos kartu su strateginiais veikliųjų medžiagų sąrašais, atsižvelgiant į „Lidl“ pesticidų mažinimo programą.

Vaisiams ir daržovėms taikomos šios ribinės vertės:

- nustatytas veikliosios medžiagos likučio kiekis negali viršyti trečdalio teisės aktais nustatytos didžiausios leistinos koncentracijos;
- visų veikliųjų medžiagų likučių didžiausios leistinos koncentracijos procentinė suma negali viršyti 80 proc.;
- veikliųjų medžiagų likučių skaičius negali viršyti penkių;
- veikliosios medžiagos likučio procentinė koncentracija, palyginti su [> ūmine referencine doze \(ARfD\)](#), negali viršyti 100 procentų;
- turi būti įvykdyti [strateginio veikliųjų medžiagų sąrašo, skirto vaisiams ir daržovėms, reikalavimai](#).

Šios ribinės vertės taikomos gėlėms ir augalams:

- veikliosios medžiagos likučių skaičius negali viršyti šešių;
- turi būti įvykdyti [strateginio veikliųjų medžiagų sąrašo, skirto gėlėms ir augalams, reikalavimai](#).

„Lidl“ reikalaujamų ribinių verčių ir strateginio vaisių ir daržovių veikliųjų medžiagų sąrašo apžvalga, palyginti su teisiniais reikalavimais galimiems likučiams

	Maks. didžiausias kiekis (%)		Maks. veikliųjų medžiagų skaičius	ARfD* koncentracija
	Atskira veiklioji medžiaga	Aptikta veiklioji medžiaga		Atskira veiklioji medžiaga
Teisinis reikalavimas	100	–	–	–
„Lidl“ reikalavimas	33,3	80	5	100

Strateginis veikliųjų medžiagų sąrašas su keistinėmis medžiagomis

*ARfD = ūminė referencinė dozė

„Lidl“ reikalaujamų ribinių verčių ir strateginio veikliųjų medžiagų sąrašo gėlėms ir augalams apžvalga

	Maks. veikliųjų medžiagų skaičius
„Lidl“ reikalavimas	6

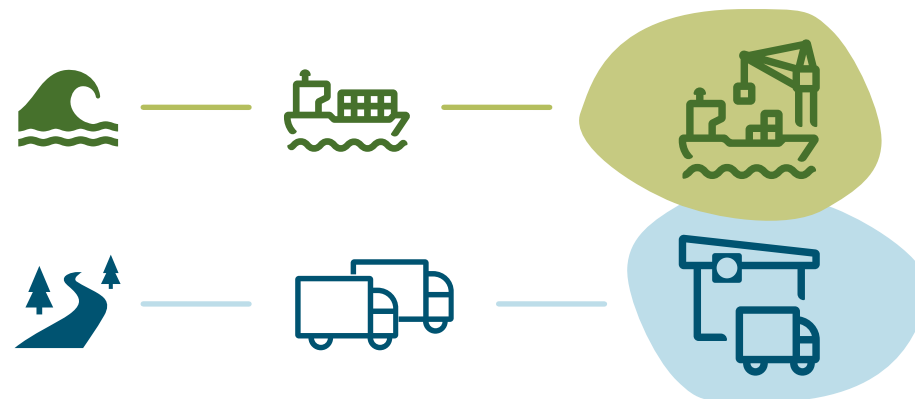
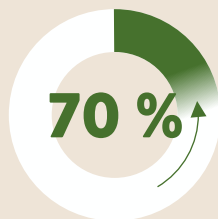
Strateginis veikliųjų medžiagų sąrašas su keistinėmis medžiagomis

Išmetamo CO₂ kiekio mažinimas

„Lidl“ skatina alternatyvius transporto maršrutus, todėl vengia oro transportu gabenamų vaisių ir daržovių. Pagrindinis šios priemonės tikslas – sumažinti CO₂ pėdsaką. Nors oru gabenami švieži produktai sudaro tik nedidelę maisto mažmenininkų vaisių ir daržovių asortimento dalį, oro transportas išmeta gerokai daugiau klimatui žalingų šiltnamio efektą sukeliančių dujų tonkilometriui, palyginti su kitomis transporto rūšimis, tokiomis kaip laivai ar sunkvežimiai. Ekspertai šį skirtumą vertina nuo 27 iki 220 kartų.⁸

Igyvendindami savo klimato strategiją, mes, „Schwarz“ grupė, suformulavome mokslu pagrįstus klimato tikslus pagal [> Moksliskai pagrįstų tikslų iniciatyvos \(SBTi\)](#) reikalavimus.

Iki 2030 m. „Lidl“ sumažins ŠESD emisiją visų „Lidl“ šalių operatyvinėje veikloje (1 ir 2 apimtys) 70%, lyginant su 2019 m.

Didžiausia dalis mūsų CO₂ emisijų susidaro tiekimo grandinėje. Todėl esame įsipareigoję užtikrinti, kad iki 2026 metų pabaigos mūsų tiekėjai, kurių veikla sukuria 75 % su produktais susijusių emisijų, nusistatytų savo moksliskai pagrįstus klimato tikslus pagal „Science Based Targets“ iniciatyvos (SBTi) metodiką. Be to, iki 2034 m. įsipareigojame 42,4 % sumažinti mūsų įmonės trečiosios apimtys emisijas, susidarančias žemės ūkio ir miškininkystės veikloje, o taip pat emisijas dėl žemės naudojimo paskirties keitimo (FLAG emisijas⁹). O energijos ir pramonės sektorių (E&I emisijas¹⁰) išmetamų teršalų kiekį sumažinti 35 %.¹¹ lyginant su 2022 m. Taip pat užsibrėžėme dar vieną tikslą iki 2050 metų pasiekti „grynąjį nulį“ (angl. net zero), mažindami šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą bei kompensuodami neišvengiamą išmetamųjų emisijų kiekį.

⁸ DESNZ: Šiltnamio efektą sukeliančių dujų ataskaitos: konversijos koeficientai, 2024 m.

⁹ FLAG = miškas, žemė ir žemės ūkis

¹⁰ E&I = energetika ir pramonė

¹¹ Palyginti su baziniais 2022 metais

Mūsų kita veikla

Maisto atliekų susidaro visose vertės kūrimo grandinės dalyse: auginant, perdirbant, gaminant, transportuojant, parduodant ir vartojant. Mažmeninės prekybos sektoriuje atliekos dažniausiai susidaro perrenkant greitai gendančius maisto produktus, nes pasibaigia jų tinkamumo vartoti terminas. Be to, ne visi vartotojai žino terminų „suvartoti iki“ ir „geriausias iki“ skirtumus, todėl šiukšliadėžėse atsiduria vis dar tinkamo vartoti maisto.

Šviežių ir kokybiškų maisto produktų pasiūla yra „Lidl Lietuva“ verslo dalis. Tam, kad maistas nebūtų švaistomas, o riboto galiojimo laiko maisto produktai išmetami, įmonė užsibrėžė tikslą iki 2030 metų 50 proc. sumažinti maisto atliekų kiekį palyginti su 2018 metais. Todėl „Lidl Lietuva“ naudoja į paklausą orientuotą produktų užsakymo sistemą, efektyvų tiekimą, nepertraukiamą šalčio grandinę, likučių stebėsenos ir prekių nukainojimo mechanizmą. Kartu norima skatinti klientus labiau vertinti maistą ir mažiau jo išmesti savo namuose.

Laikydamosi galiojančių teisės aktų, „Lidl Lietuva“ perduoda vis dar tinkamas vartoti, bet nebetinkamas parduoti prekes ne pelno organizacijoms, o šios paskirsto maistą tiems, kam jo reikia. Nuo 2018 metų „Lidl Lietuva“ bendradarbiauja su „Maisto banku“ ir reguliariai perskirsto produktus iš visų „Lidl Lietuva“ parduotuvių bei logistikos centrų.

Geradarių maišelis

Siekdama mažinti maisto švaistymą, „Lidl Lietuva“ 2023 metais pradėjo iniciatyvą „Geradarių maišeliai“: pirkėjams siūlomi švieži vaisiai ir

daržovės, atrodantys netobulai, bet puikiai tinkantys vartoti. Pirkėjai gali juos įsigyti už mažesnę kainą ir prisidėti prie maisto tausojo.

Bendradarbiavimas su ūkininkais

Nuo 2018 metų „Lidl Lietuva“ bendradarbiauja su ūkininkais – atiduoda jiems nurašytus, bet gyvūnų pašarui tinkamus produktus.

Likusias maisto atliekas įmonė perduoda biodujas gaminantiems atliekų tvarkytojams.

Pokyčių skatinimas bendradarbiaujant

Ilgalaikių santykių su tiekėjais skatinimas

Stabilūs, ilgalaikiai santykiai su tiekėjais vaidina esminį vaidmenį siekiant, kad mūsų produktų asortimente būtų kuo mažiau pesticidų ir kitų nepageidaujamų medžiagų, taip pat užtikrinant aplinkai draugišką ir socialiai atsakingą auginimą ir transportavimą.

Pavyzdžiui, skatiname savo tiesioginius tiekėjus reguliariai lankytis ūkiuose ir kartu nuolat įgyvendinti naujas, tvaresnes idėjas. Be to, „Lidl“ darbuotojai reguliariai lankosi kitose įmonėse, kad pasikeistų patirtimi.

- Sutartimis įtvirtinti kokybės ir tvarumo reikalavimai tiekėjams
- Bendradarbiavimas ir keitimasis informacija su verslo partneriais siekiant parengti kokybės ir tvarumo gaires bei standartus
- Reguliarūs reikalavimų laikymosi patikrinimai pagal mūsų vadybos metodiką.

Mes dalyvaujame iniciatyvose ir projektuose remdamiesi **ketvirtuoju strategijos principu**.

Bendradarbiavimas su pagrindinėmis suinteresuotomis šalimis

„Lidl“ yra įsipareigojusi ne tik prisidėti prie teigiamų pokyčių, bet ir juos inicijuoti visame pasaulyje bei visose pramonės šakose. Įmonė aktyviai veikia kaip įvairių iniciatyvų ir darbo grupių narė, rėmėja bei partnerė. Ypač vertinama strateginė partnerystė su „GLOBALG.A.P. Įmonės atstovai dalyvauja [> Patariamojoje taryboje](#) ir [> Vaisių ir daržovių techniniame komitete](#), kuris užsibrėžė tikslą skatinti gerąją žemės ūkio praktiką vaisių ir daržovių auginimo srityje.

„Lidl“ iniciatyva buvo sukurtas pirmasis visą sektorių apimantis biologinės įvairovės standartas – GLOBALG.A.P. Biologinės įvairovės priedas¹², skirtas tradiciniam vaisių ir daržovių auginimui Europoje. Žemės ūkio produktų gamintojai dalyvavo kuriant ir bandant šią sistemą Vokietijoje, Italijoje, Lenkijoje, Graikijoje, Portugalijoje ir Ispanijoje, kad atitiktų praktinius reikalavimus.

GLOBALG.A.P. Biologinės įvairovės priedas dabar prieinamas visiems rinkos dalyviams kaip papildomas modulis prie jau egzistavusio GLOBALG.A.P. standarto. „Lidl“ buvo pirmasis maisto produktų mažmenininkas, dirbęs su šiuo standartu.

Šiuo metu **Biologinės įvairovės priedas** yra įdiegtas daugiau nei pas **1 200 gamintojų, dirbančių daugiau nei 12 000 hektarų dirbamos žemės** (2024 m. spalio mėn. duomenys).

Tai rodo iniciatyvos ir bendradarbiavimo svarbą. Standartas dabar leidžia nustatyti minimalius biologinės įvairovės reikalavimus visiems.

[> Aplinkosaugos tvarumo sprendimo \(Environmental Sustainability Solution - ESS\)](#) darbo grupėje „Lidl“ bendradarbiauja su 80 kitų suinteresuotųjų šalių dėl integruoto tvarumo standarto gamintojams. ESS apima įvairius aplinkos tvarumo aspektus, tokius kaip vanduo, biologinė įvairovė, klimatas ir maisto atliekos.

Be partnerystės su GLOBALG.A.P., „Lidl“ taip pat aktyviai dalyvauja [> QS GmbH](#) Patariamojoje taryboje ir darbo grupėse. Tai yra verslo iniciatyva, kurios tikslas – užtikrinti maisto saugumą visoje tiekimo grandinėje, nuo ūkio iki parduotuvės lentynos. „Lidl“ aktyviai prisideda prie šios iniciatyvos veiklos: įmonės atstovai dalyvauja Vaisių ir daržovių patariamojoje taryboje bei specializuotose biologinės įvairovės ir vandens darbo grupėse. Visi sistemos patobulinimai yra kuriami glaudžiai bendradarbiaujant su žemės ūkio subjektais, taip užtikrinant, kad apie 170 000 schemos dalyvių laikytųsi bendrų standartų.

„Lidl“ taip pat yra [> Vandens valdymo aljanso iniciatyvos](#) (angl. Alliance for Water Stewardship) narė. Šios iniciatyvos sukurtas AWS standartas – tai globali sistema, padedanti dideliems vandens naudotojams įvertinti savo veiklos poveikį, bendradarbiauti ir skaidriai siekti tvaraus vandens išteklių valdymo.

¹² „Lidl“ Vokietija: Biologinės įvairovės standartas, 2023 m.

„Lidl“ žengia dar vieną žingsnį

Kasmet „Lidl“ atlieka tris poveikio žmogaus teisėms vertinimus (HRIA), pagrįstus tarptautiniu mastu pripažinta metodika. Vaisių ir daržovių sektoriuje tokie vertinimai jau atlikti uogų ir bananų tiekimo grandinėms.

HRIA vertinimas uogoms

2020 m. „Lidl“ buvo pirmasis Vokietijos maisto produktų mažmenininkas, paskelbęs HRIA vertinimą, kuris atskleidžia žmogaus teisių poveikį uogų tiekimo grandinėje iš Huelvos, Ispanijos.

Nuo šio HRIA vertinimo sudarymo „Lidl“ intensyviai nagrinėjo rezultatus ir parengė konkrečias priemones.

Viena iš šių priemonių buvo bandomasis skundų nagrinėjimo mechanizmo projektas Huelvoje. Be kita ko, vietoje vyko diskusijos su gamintojais ir vietos profesinėmis sąjungomis, buvo ieškoma sprendimų. HRIA išvados ir bandomasis projektas Huelvoje buvo [> Appellando](#) kūrimo pagrindas. „Appellando“ yra veiksmingas įvairių pramonės šakų skundų nagrinėjimo mechanizmas, sukurtas bendradarbiaujant su [> EHI \(Retail Institute e.V.\)](#) kaip įvairių suinteresuotųjų šalių iniciatyva.

Tikslas – sudaryti galimybę auginimo ir gamybos įmonių darbuotojams neutralioje sistemoje nurodyti netinkamą socialinių ir aplinkosaugos standartų administravimą savo įmonėse. „Lidl“ buvo „Appellando“ iniciatorė ir todėl aktyviai dalyvavo jos vystyme. „Lidl“ taip pat aktyviai dalyvauja „Appellando“ įvairių suinteresuotųjų šalių Patariamojoje taryboje. Kartu su kitais prekybininkais mes siekiame rodyti pavyzdį. Esame įsitikinę, kad sėkmingi gali būti tik visos pramonės šakos sprendimai, o ne individualus įmonės požiūris.^{13 14}

Ši sistema šiuo metu bandoma ir palaipsniui plečiama Ispanijos vaisių ir daržovių sektoriuje. Norime šią sėkmingą sistemą įdiegti visame pasaulyje. Siekiant užtikrinti vienodas galimybes naudotis teisinėmis priemonėmis, „Appellando“ siekia suderinti standartus, remiantis atitinkamais [> JT](#), [> TDO](#) ir [> EBPO](#) principais.¹⁵

¹³ Maisto prekių laikraštis: Žmogaus teisės tiekimo grandinėje, 2023 m.

¹⁴ Maisto prekių laikraštis: „Lidl“ skundų nagrinėjimo mechanizmas tampa pavyzdžiu, 2023 m.

¹⁵ EHI: Appellando: Skundų pateikimo mechanizmas visoje tiekimo grandinėje, 2023 m.

HRIA vertinimas bananams

2021 m. atliktas poveikio žmogaus teisėms vertinimas nustatė, kad nepakankamas darbo užmokestis yra vienas iš pagrindinių rizikos veiksnių Kolumbijos bananų tiekimo grandinėje.

2022 m. gegužės mėn., įgyvendindama bandomąjį projektą „Living Wage Banana“, „Lidl“ tapo pirmuoju mažmenininku Vokietijoje, kuris kartu su projekto partneriais „Fairtrade“, [FLOCERT](#), [IDH](#) ir vietiniais gamintojais įsipareigojo sukurti sistemą, kuri leistų tiksliai nustatyti reikalaujamą kainos priemonę, kad būtų panaikintas darbo užmokesčio skirtumas siekiant suteikti pragyvenimą užtikrinanti darbo užmokestį plantacijų darbuotojams. Remiantis šia sistema, „Lidl“ ir jos projekto partneriai projekte dalyvaujančioms plantacijoms mokės atitinkamą referencinę kainą, užtikrinančią pragyvenimui pakankamą darbo užmokestį.

Intensyviai bendradarbiaudama su gamintojais, tiekėjais, projekto partneriu FLOCERT ir ne pelno siekiančia organizacija IDH, „Lidl“ atliko novatorišką darbą ir 2023 m. sugebėjo panaikinti darbo užmokesčio skirtumą daugiau nei 20 000 darbuotojų, dirbančių bananų plantacijose Kolumbijoje, Ekvadore, Gvatemaloje ir Dominikos Respublikoje, taigi ir visoje mūsų tiekimo grandinėje. Šiais veiksmais įmonė atlieka pagrindinį vaidmenį užtikrinant, kad plantacijų darbuotojai ir jų šeimos žaliavų kilmės šalyse galėtų oriai gyventi iš savo darbo ir kurti saugią ateitį.

„Living Wage Banana“ dabar parduodami įvairiose „Lidl“ šalyse – be Vokietijos, pavyzdžiui, Belgijoje, Nyderlanduose ir Austrijoje.

Planuojama prijungti daugiau šalių. Tikimės, kad ilgainiui kartu su partneriais nustatysime ambicingą pramonės standartą.

Kiti HRIA vertinimai bus atliekami atsižvelgiant į kylančias rizikas ir taip pat planuojami gėlių ir augalų sektoriuje.

Terminų žodynas

Terminų žodynas

Ūminė referencinė dozė (ARfD)	Ūminę referencinę dozę (ARfD) Pasaulio sveikatos organizacija (PSO) apibrėžia kaip medžiagos kiekį kilogramui kūno svorio, kurį galima nuryti su maistu valgio metu arba per vieną dieną, nesukeliant pastebimo pavojaus vartotojui. Faktinis medžiagos suvartojimas nustatomas remiantis išmatuotais veikliosios medžiagos likučiais ir didžiausiais tikėtiniais mažų vaikų suvartojamais kiekiais ir atspindi poveikį. Nustatytos veikliosios medžiagos likučių ekspozicijos ir ūminės referencinės dozės santykis vadinamas ūminės referencinės dozės koncentracija ir pateikiamas procentais. Iki 100 procentų vertės gali būti klasifikuojamos kaip nekenksmingos. ¹⁶
Vandens valdymo aljansas (AWS)	AWS tarptautinis vandens valdymo standartas (AWS standartas) yra visame pasaulyje taikoma sistema, skirta dideliems vandens naudotojams, siekiantiems suprasti savo vandens naudojimą ir poveikį bei bendradarbiauti ir skaidriai dirbti siekiant tvaraus vandens valdymo vietinio regiono baseine. Standartas turi teikti socialinę, ekologinę ir ekonominę naudą visoje jo taikymo teritorijoje. ¹⁷
„Appellando“:	„Appellando“ sukuria daugiašalę suinteresuotųjų šalių sistemą, skirtą pasauliniu mastu suderinti skundų teikimo mechanizmą, ir organizuoja sprendimus su savo partneriais, kad būtų geriau apsaugotos žmogaus teisės ir aplinka tiekimo grandinėse. Tikslas – patikimais kanalais suteikti žmonėms, kurie žino apie žmogaus teises ar aplinkos pažeidimus, prieigą prie paramos ir veiksmingų teisių gynimo priemonių. „Appellando“ skundų nagrinėjimo mechanizmas apjungia pačios įmonės skundų nagrinėjimo mechanizmus ir išplečia juos tiekimo grandinėse, prekių sektoriuose ir regionuose. ¹⁸

BRC standartas	Britų mažmeninės prekybos konsorciumas (BRC) yra 1992 m. įkurta britų mažmeninės prekybos įmonių prekybos asociacija. BRC kuria pasauliniu mastu pripažintus produktų saugos ir kokybės standartus maisto ir vartojimo prekių tiekimo grandinės įmonėms. Sertifikavimas pagal BRC standartą apima riziką pagrįstus reikalavimus, kurie gali būti naudojami vertinant, ar privataus ženklo ir firminių produktų tiekėjai gali tiekti saugius, aukštos kokybės produktus pagal kliento specifikacijas. Tai padeda užtikrinti, kad vartotojai gali būti tikri, jog produktai yra saugūs ir geros kokybės. ¹⁹
„Certified Sustainably Grown“ standartas	„SCS Global Services“ ²⁰ sertifikatas „Certified Sustainably Grown Standard“ apima verslo sąžiningumo, tvarios žemės ūkio praktikos ir etinės atsakomybės kriterijus.
Elgesio kodeksas	„Schwarz“ grupės įmonių verslo partnerių Elgesio kodekse aprašomi pagrindiniai mūsų bendradarbiavimo su tiekėjais principai. Mes daugelį metų naudojame savo Elgesio kodeksą derėdamiesi su savo tiekėjais, siekdami įpareigoti juos laikytis šių principų ir standartų.
EHI Retail Institute	EHI yra mokslinis prekybos institutas Kelne, turintis apie 850 narių. Direktorių valdyboje yra 20 prekybos atstovų. Temos, kuriomis EHI atlieka tyrimus, atitinka prekybos temas. EHI ekspertai palaiko tiesioginį ryšį su įmonėmis ir daugybėje renginių pristato tyrimų ir projektų rezultatus. ²¹

¹⁶ „LGL Bayern“: Lebensmittel: Ūminė referencinė dozė, 2024 m.

¹⁷ Vandens valdymo aljansas: AWS 2.0 standartas, 2023 m.

¹⁸ „Appellando“: Home, 2024 m.

¹⁹ Britų mažmeninės prekybos konsorciumas (BRC), 2024 m.

²⁰ SCS sertifikatas „Tvariai auginami“, 2024 m.

²¹ EHI: Apie mus, 2025 m.

ES ekologinis ženklas	Naudojant ES ekologinį logotipą, ES ekologiškai pagamintiems produktams suteikiamas vienodas identifikavimo ženklas. Ekologinis logotipas gali būti naudojamas tik tiems produktams, kurių ekologinę gamybą patvirtino sertifikuota kontrolės įstaiga. Tai reiškia, kad jie turi atitikti griežtas gamybos, perdirbimo, transportavimo ir sandėliavimo sąlygas. Logotipas leidžiamas tik ant produktų, kuriuos sudaro ne mažiau kaip 95 % ekologiškų ingredientų ir kurie taip pat atitinka griežtus reikalavimus likusiems 5 %. To paties ingrediento negali būti vienu metu kaip ekologiško ingrediento ir neekologiško ingrediento. Be ES ekologinio logotipo, turi būti nurodytas kontrolės įstaigos kodas ir vieta, kur buvo pagamintas produkto žemės ūkio žaliavos. ²²
FLOCERT	FLOCERT yra viena iš pirmaujančių pasaulyje socialinio audito ir sertifikavimo teikėjų, taip pat pasaulinė „Fairtrade“ sertifikavimo įstaiga. ²³
GLOBALG.A.P. Advisory Board	Remdamasis savo narių pateikta sektorių specifine informacija, GLOBALG.A.P. patariamoji komiteto Patariamoji taryba sekretoriatui teikia strategines gaires. Ją lygiomis dalimis sudaro gamintojų / tiekėjų ir prekybos / maisto paslaugų teikėjų atstovai. GLOBALG.A.P. Bendruomenės nariai renka kandidatus ketverių metų kadencijai. ²⁴
GLOBALG.A.P. Aplinkos tvarumo sprendimų (Environmental Sustainability Solution, ESS) darbo grupė	Tarptautinė aplinkos tvarumo sprendimo (ESS) darbo grupė užsibrėžė užduotį sukurti ekologinio tvarumo sprendimus, tokius kaip standartai ar priedai prie standartų, ir pateikti juos rinkai iki 2025 m.. ²⁵

²² Europos Komisija: Ekologinis logotipas, 2024 m.
²⁶ FLOCERT Sąžiningumo užtikrinimas, 2025 m.
²⁴ GLOBALG.A.P.: Patariamoji taryba, 2024 m.
²⁵ GLOBALG.A.P.: Aplinkosaugos tvarumo darbo grupė, 2024 m.

GLOBALG.A.P. Vaisių ir daržovių techninis komitetas (Fruit and Vegetables Technical Committee)	Vaisių ir daržovių techninis komitetas užsibrėžė tikslą skatinti gerą žemės ūkio praktiką augalininkystėje. Nariai vertina taikomus tikslinių grupių pasiūlymus, konsultuoja standarto aiškinimo ir tobulinimo klausimais, vertina nacionalines aiškinimo gaires (NIG) ir sprendžia pagrindines problemas, kylančias šviežių produktų sektoriuje. ²⁶
GLOBALG.A.P. standartas	GLOBALG.A.P. 1997 m. įkūrė EUREPGAP, mažmenininkų iniciatyva. GLOBALG.A.P. apima geros žemės ūkio praktikos standartus ir programas iš viso trijose produktų grupėse: augalai, žemės ūkio gyvuliai ir akvakultūra. Be kelių tvarumo kriterijų, pagrindinis standartas IFA (International Farm Assurance) visų pirma apima maisto saugos reikalavimus. Standartai papildomi vadinamaisiais GLOBALG.A.P.+ priedais, pvz., GRASP (žmogaus teisių pažeidimų rizikos vertinimas) arba SPRING (tvarus vandens naudojimas). Vienodas ženklas „GGN“ (GLOBALG.A.P. numeris) žymi visus GLOBALG.A.P. sertifikuotus produktus. ²⁷
Poveikio žmogaus teisėms vertinimas (Human Rights Impact Assessment, HRIA)	Poveikio žmogaus teisėms vertinime (HRIA) aprašomas poveikio žmogaus teisėms analizės procesas, skirtas sistemškai ištirti, prognozuoti ir reaguoti į galimą verslo, vyriausybės politikos ar komercinių sutarčių poveikį žmogaus teisėms. ²⁸

²⁶ GLOBALG.A.P.: Vaisių ir daržovių techninis komitetas, 2024 m.
²⁷ GLOBALG.A.P.: GLOBALG.A.P. istorija, 2024 m.
²⁸ Danijos žmogaus teisių institutas: Įvadas į poveikio žmogaus teisėms vertinimą (Introduction to human rights impact assessment), 2021 m.

IDH	IDH yra 2008 m. įkurta tarptautinė organizacija, vienijanti viešojo ir privačiojo sektorių suinteresuotąsias šalis, kad pasaulinės žemės ūkio rinkos taptų tvaresnės ir įtraukesnės. Kartu su partneriais ji kuria sprendimus kritiniams iššūkiams pasaulinėse vertės grandinėse, tokiems kaip klimato kaita, nesąžiningos darbo sąlygos ir darbo užmokestis, nelygus vertės pasiskirstymas ir lyčių nelygybė. ²⁹
IFS standartas	„IFS Management GmbH“ (IFS) yra bendra Prancūzijos mažmeninės prekybos asociacijos FCD ir Vokietijos mažmeninės prekybos asociacijos HDE įmonė. Ji kuria pasauliniu mastu pripažintus produktų saugos ir kokybės standartus maisto ir vartojimo prekių tiekimo grandinės įmonėms. IFS standartinis sertifikavimas apima rizika pagrįstus reikalavimus, kurie gali būti naudojami vertinant, ar privataus ženklo ir firminių produktų tiekėjai gali tiekti saugius, aukštos kokybės produktus pagal kliento specifikacijas. Tai padeda vartotojams jaustis užtikrintiems, kad produktai, kuriuos jie randa mažmeninės prekybos lentynose, yra saugūs ir geros kokybės. ³⁰
Tarptautinė darbo organizacija (TDO)	Tarptautinė darbo organizacija (TDO) yra pasiryžusi skatinti socialinį teisingumą ir tarptautiniu mastu pripažintas žmogaus ir darbo teises ir vykdo savo steigimo įgaliojimus, kad socialinis teisingumas yra būtinas visuotinei ir ilgalaikei taikai. Nuo 1919 m. TDO yra vienintelė trišalė Jungtinių Tautų organizacija, subūrusi vyriausybes, darbdavius ir darbuotojus iš 187 valstybių narių, kad nustatytų darbo standartus, parengtų gaires ir programas, skirtas skatinti padorų darbą visoms moterims ir vyrams. ³¹

²⁹ IDH Apie IDH, 2025 m.

³⁰ „IFS Management GmbH“ (IFS), 2024 m.

³¹ TDO: Apie TDO, 2025 m.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO)	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) yra tarptautinė organizacija, įsipareigojusi kurti geresnę politiką geresniam gyvenimui. Ji jau daugiau nei 60 metų kuria politiką, skatinančią gerovę ir galimybes bei grindžiamą lygybe ir gerove. EBPO glaudžiai bendradarbiauja su politikos formuotojais, suinteresuotosiomis šalimis ir piliečiais, kad nustatytų įrodymais pagrįstus tarptautinius standartus ir rastų socialinių, ekonominių ir aplinkosaugos problemų sprendimus. Nuo ekonominės veiklos rezultatų gerinimo ir kovos su klimato kaita politikos stiprinimo iki švietimo stiprinimo ir kovos su tarptautiniu mokesčių slėpimu – EBPO yra unikalus viešosios politikos duomenų, analizės ir geriausios praktikos forumas ir žinių centras. Pagrindinis tikslas – nustatyti tarptautinius standartus ir remti jų įgyvendinimą – padėti šalims nutiesti kelią stipresnei, sąžiningesnei ir švaresnei visuomenei. ³²
Planetos sveikatos dieta (Planetary Health Diet, PHD)	2019 m. 37 pasaulyje pirmaujantys „EAT Lancet“ komisijos mokslininkai pristatė mokslinį pagrindą pasauliniams mitybos pokyčiams: Planetos sveikatos dieta (PHD). Sveikesnė ir tvaresnė mityba, susieta su visų Žemės žmonių kasdieniais kalorijų poreikiais, nepažeidžiant planetos ribų. ³³

³² OECD: Apie mus, 2025 m.

³³ „Eatforum“: „EAT – Lancet“ maisto, planetos ir sveikatos komisija, 2024 m.

**„QS GmbH“
ekspertų
patariamoji taryba**

Kokybės užtikrinimo sistema yra verslo iniciatyva, skirta užtikrinti maisto produktų saugą – nuo ūkininko iki parduotuvės prekystalio. Visi tolesni sistemos patobulinimai vykdomi glaudžiai bendradarbiaujant su ūkio subjektais. Tai užtikrina, kad visi sistemos partneriai dirbtų išvien. Todėl trijose ekspertų patariamose tarybose – Patikėtinių taryboje ir Sankcijų patariamojoje taryboje – pripažinti ekspertai, pasitelkdam savo patirtį, remia įsipareigojimą užtikrinti maistą iš gerų rankų. Be to, yra įvairios darbo grupės konkrečiomis temomis, susijusiomis su pašarų ir maisto gamyba, ir du mokslo fondai, remiantys maisto saugos mokslinius tyrimus.³⁴

**„Rainforest
Alliance“ (RA)
standartas**

Atogrąžų miškų aljansas (Rainforest Alliance, RA) buvo įkurtas 1987 m., siekiant išsaugoti biologinę įvairovę ir skatinti aplinkai tvarią bei socialiai teisingą žemės ūkio ir miškininkystės praktiką daugiau nei 60 šalių. Remdamasis standartu „Rainforest Alliance Sustainable Agriculture Standard“, jis suteikia vartotojo ženklą su žalia varle. Tai grindžiama žmogaus teisių kriterijais, tokiais kaip galimybė gauti išsilavinimą arba vaikų darbo uždraudimas, taip pat ekologiniais reikalavimais, tokiais kaip vandens telkinių ir biologinės įvairovės apsauga. 2018 m. RA susijungė su UTZ sertifikavimo programa.³⁵

**Mokslu pagrįstų
tikslų iniciatyva
(Science Based
Targets Initiative,
SBTi)**

„SBTi“ yra pelno nesiekianti organizacija, kuri padeda įmonėms ir finansų įstaigoms visame pasaulyje prisidėti prie kovos su klimato krize. Ji nustato ir propaguoja geriausią praktiką, kaip mažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir siekti „grynojo nulio“ tikslų, pagal klimato mokslą. „SBTi“ parengti standartai, priemonės ir gairės leidžia įmonėms ir finansų institucijoms nustatyti mokslu pagrįstus tikslus pagal naujausius klimato mokslo duomenis. Šiuos įmonių ir finansų institucijų tikslus vertina ir tvirtina „SBTi“.³⁶

SIZA standartas

Sertifikavimu pagal SIZA (Pietų Afrikos tvaraus žemės ūkio) standartą siekiama padėti ūkininkams laikytis etiškų darbo taisyklių ir užtikrinti aplinkos apsaugą. Tai Pietų Afrikos standartas, suderintas su geriausia pasauline praktika ir siūlantis ekonomišką požiūrį, neatsižvelgiant į tai, kokioje rinkoje augintojas tiekia prekes.³⁷

**Tvari pirkimo
politika
(Sustainable
Purchasing Policy,
SPP)**

Tvari pirkimo politika nustato reikalavimus pardavėjui ir platesnei tiekimo grandinei įmonių atsakomybės srityje ir apibendrina žmogaus teisių apsaugos priemones tiekimo grandinėse ir aplinkoje.

**WWF rizikos
vertinimo rinkinys**

Naudodamos WWF rizikos filtrą, įmonės gali lengvai pasiekti įvairias priemones, biologinės įvairovės rizikos filtrą ir vandens rizikos filtrą, kuris leidžia naudotojams įkelti ir tvarkyti savo duomenis centrinėje ir saugioje internetinėje platformoje, kad galėtų atlikti savo biologinės įvairovės ir vandens rizikos vertinimus. WWF biologinės įvairovės rizikos filtras skirtas naudoti kaip atrankos priemonė, siekiant nustatyti biologinės įvairovės riziką ir nustatyti prioritetines verslo priemones biologinei įvairovei apsaugoti. WWF vandens rizikos filtras turėtų būti naudojamas kaip atrankos priemonė, skirta vandens rizikai nustatyti ir prioritetiniams verslo veiksams vandens srityje nustatyti.³⁸

³⁴ „QS GmbH“: Komitetai (q-s.de), 2024 m.

³⁵ „Rainforest Alliance“: Apiu mus, 2023 m.

³⁶ Mokslu pagrįstų tikslų tinklas (Science Based Targets Network): Kas mes esame, 2024 m.

³⁷ SIZA: Susipažinkite su SIZA, 2024 m.

³⁸ WWF rizikos filtras: Įvadas į priemones, 2025 m.

Šaltiniai ir nuorodos

Šaltiniai ir nuorodos

Vandens valdymo aljansas:

The AWS Standard 2.0

<https://a4ws.org/the-aws-standard-2-0/>

(Versija: 2024)

Appellando:

Home

<https://www.appellando.org/>

(Versija: 2024)

Britų mažmeninės prekybos konsorciumas (BRC):

Why BRCGS

<https://www.brcgs.com/about-brcgs/why-brcgs/CGS>

(Versija: 2024)

Danijos žmogaus teisių institutas:

Introduction to human rights impact assessment

<https://www.humanrights.dk/tools/human-rights-impact-assessment-guidance-toolbox/introduction-human-rights-impact-assessment>

(Versija: 2023)

Energetikos saugumo ir nulinio tinklo departamentas (DESNZ):

Greenhouse gas reporting: conversion factors

<https://www.gov.uk/government/publications/greenhouse-gas-reporting-conversion-factors-2024>

(Versija: 2022)

„Eatforum“:

The EAT-Lancet Commission on Food, Planet, Health

<https://eatforum.org/eat-lancet-commission/>

(Versija: 2024)

EHl Retail Institute:

Über uns (Apie mus)

<https://www.ehi.org/das-ehi/ueber-uns/>

(Versija: 2025)

EHl Retail Institute: Žmogaus teisių ir aplinkos apsaugos institutas

Appellando: Beschwerdemechanismus entlang der Lieferkette (Skundų pateikimo mechanizmas visoje tiekimo grandinėje)

<https://www.ehi.org/presse/fuer-menschenrechte-und-umweltschutz/>

(Versija: 2023)

Europos Komisija:

Ekologinis logotipas

https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-logo_de

(Versija: 2024)

Europos Komisija:

Brief on food waste in the European Union

https://knowledge4policy.ec.europa.eu/publication/brief-food-waste-european-union_en

(Versija: 2020)

Fairtrade:

Was ist Fairtrade? (Kas yra „Fairtrade“?)

<https://www.fairtrade-deutschland.de/was-ist-fairtrade>

(Versija: 2024)

FLOCERT

FLOCERT – Assuring Fairness

<https://www.flocert.net/de/>

(Versija: 2025)

GLOBALG.A.P. **Advisory Board**

<https://www.globalgap.org/about/advisory-board/>
(Versija: 2024)

GLOBALG.A.P. **Die Geschichte von GLOBALG.A.P. (GLOBALG.A.P. istorija)**

<https://www.globalgap.org/about/history/>
(Versija: 2024)

GLOBALG.A.P. **Environmental Sustainability Working Group**

<https://www.globalgap.org/about/focus-groups/environmental-sustainability-wg/>
(Versija: 2024)

GLOBALG.A.P. **Fruit and Vegetable Technical Committee**

<https://www.globalgap.org/about/technical-committees/fruit-and-vegetables-tc/>
(Versija: 2024)

IDH: The Sustainable Trade Initiative **About IDH**

<https://idh.org/about>
(Versija: 2025)

IFS Management GmbH“ (IFS): **Über den IFS (Apie IFS)**

<https://www.ifs-certification.com/de/about-ifs>
(Versija: 2024)

(Tarptautinė darbo organizacija) TDO: **Apie TDO**

<https://www.ilo.org/about-ilo>
(Versija: 2025)

Maisto prekių laikraštis: **Beschwerdemechanismus von Lidl steht Pate (Artikel) („Lidl“ skundų nagrinėjimo mechanizmas tampa pavyzdžiu) (straipsnis)**

Šviežių prekių departamentas; Autorius: Alrun Krönert, 18 psl., 27000 leidimas,
(Versija: 2023-10-13)

Maisto prekių laikraštis: **Žmogaus teisės tiekimo grandinėje (interviu)**

Šviežių prekių departamentas; Autorius: Alrun Krönert, 18 psl., 27000 leidimas,
(Versija: 2023-10-13)

LGL Bayern: **Lebensmittel: Akute Referenzdosis (Maistas: Ūminė referencinė dozė)**

https://www.lgl.bayern.de/lebensmittel/chemie/pflanzenschutzmittel/et_akute_referenzdosis.htm
(Versija: 2024)

„Lidl“ Vokietijoje: **Biodiversitätsstandard (Biologinės įvairovės standartas)**

<https://unternehmen.lidl.de/verantwortung/gut-fuer-den-planeten/biodiversitaet/priemonen/biologines-ivairoves-standartas>
(Versija: 2023)

EBPO (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija): **About**

<https://www.oecd.org/en/about.html>
(Versija: 2025)

Our World in Data:

How much of global greenhouse gas emissions come from food?

<https://ourworldindata.org/greenhouse-gas-emissions-food>

(Versija: 2021)

„QS GmbH“:

Gremien (Komitetai)

<https://www.q-s.de/qs-system/qssystem-gremien.html>

(Versija: 2024)

„Rainforest Alliance“:

Über uns (Apie mus)

<https://www.rainforest-alliance.org/de/uber-uns/>

(Versija: 2023)

Mokslu pagrįstų tikslų tinklas:

Who we are

[https://sciencebasedtargetsnetwork.org/about/#:~:text=What we do,](https://sciencebasedtargetsnetwork.org/about/#:~:text=What we do,%20Science Based Targets iniciatyva.)

[%20Science Based Targets iniciatyva.](https://sciencebasedtargetsnetwork.org/about/#:~:text=What we do,%20Science Based Targets iniciatyva.)

(Versija: 2024)

„SCS Global Services“:

SCS Zertifizierung „Nachhaltig angebaut“ (SCS sertifikatas „Tvariai auginami“)

<https://de.scsglobalservices.com/services/sustainably-grown-certification>

(Versija: 2024)

Pietų Afrikos tvarumo iniciatyva (SIZA):

Welcome to SIZA

<https://siza.co.za/>

(versija: 2024)

Thünen rinkos analizės institutas:

Lebensmittelverluste bei Obst und Gemüse – Die Rolle von Qualitätsanforderungen und Unternehmenspraktiken des Lebensmitteleinzelhandels (Maisto nuostoliai vaisiuose ir daržovėse – maisto mažmeninės prekybos kokybės reikalavimų ir įmonių praktikos vaidmuo)

https://literatur.thuenen.de/digbib_extern/dn065583.pdf

(Versija: 2023)

Federalinė aplinkos agentūra:

Augalų apsaugos priemonės (Augalų apsaugos priemonės)

<https://www.umweltbundesamt.de/themen/chemikalien/pflanzenschutzmittel>

(Versija: 2024-12-09)

Wagner, D. L., Grames, E. M., Forister, M. L., Berenbaum, M. R., & Stopak, D.:

Insect decline in the Anthropocene: Death by a thousand cuts

<https://www.pnas.org/doi/full/10.1073/pnas.2023989118>

(Versija: 2021-01-11)

WWF:

Wasserverbrauch und Wasserknappheit (Vandens suvartojimas ir vandens trūkumas)

<https://www.wwf.de/fileadmin/fm-wwf/Publikationen-PDF/Landwirtschaft/WWF-Studie-Kulinarischer-Kompass-Wasser.pdf>

(paskelbta 2021 m.)

WWF rizikos filtras:

Introduction to Tools

<https://riskfilter.org/#introduction>

(Versija: 2025)

Iliustracijų šaltiniai

Titulinis puslapis
Adobe Stock_656916557

1 puslapis
Adobe Stock_321433031

3 puslapis
Adobe Stock_330600303

12 puslapis
„AdobeStock_1077331630“

12 puslapis
„AdobeStock_312862650“

12 puslapis
„AdobeStock_334795860“

23 puslapis
Adobe Stock_126922352

24 puslapis:
Adobe Stock_82097098

Kontaktiniai duomenys

„Lidl Lietuva“ Viršuliškių skg. 34
Vilnius

Daugiau informacijos apie ĮSA

<https://www.lidl.lt/>
<https://imone.lidl.lt/>

Pranešimas apie autorių teises

Šio dokumento turinys (tekstai, grafikai, nuotraukos, logotipai ir t. t.) bei pats dokumentas yra saugomi autorių teisių. Be raštiško „Lidl“ sutikimo šis dokumentas ir / arba jo turinys negali būti perduodamas, keičiamas, platinamas, verčiamas arba kopijuojamas.

Pastaba dėl lyčių

Kad būtų lengviau skaityti, šiame leidinyje naudojami vyriškos giminės asmenvardžiai. Atitinkamos sąvokos draudimo diskriminuoti prasme galioja visoms giminėms. Sutrumpinta kalbos forma pasirinkta tik redakciniais tikslais ir neapima jokio vertinimo.

© „Lidl Lietuva“